

Lienke Tegelberg is tolk/vertaler

'WE ZULLEN DOOR DE POLITIEK EN REGERING MOETEN WORDEN ERKEND'

'Tolken en vertalers zijn erg toegewijde mensen. 'We zijn niet zo commercieel. Dan is het soms moeilijk je hoofd boven water te houden,' zegt Lienke Tegelberg (60), freelance tolk/vertaler.

TEKST & FOTO'S: MARIETTE RAAP | DE SCHRIJFFABRIEK

'Tolken en vertalers zijn heel erg toegewijd aan hun werk, geld kan ons niet zoveel schelen.'

Lienke begon eind jaren '80 als freelance tolk en vertaler. In de loop der jaren zag ze de tolk- en vertalersbranche door de commercie erg veranderen. Na haar studie Franse Taal- en Letterkunde werd Lienke beëdigd door de rechtbank Utrecht. Na mijn opleiding ben ik het bedrijfsleven ingegaan.'

BUITENLAND

Vanwege het werk van haar man verhuisde Lienke naar Zweden. 'Daar was ik in Stockholm freelance

'Het contact met de mensen drijft mij'

vertaalster Engels-Nederlands en werkte ik voor het Bureau voor Toerisme, waar ik Scandinaviërs voorlichting gaf over Nederland. Na twee jaar gingen we terug naar Nederland en ging ik in het onderwijs aan het werk en volgde de opleiding SIGV. Daarna ben ik voor het Tolk- en Vertaalcentrum Nederland aan het werk gegaan. Daar had ik een heel fijn baantje aan en dat was een heel leuke tijd. Daar komt toch ook de goede verstandhou-

ding met TVCN vandaan. Want daar zitten nog steeds een paar mensen die in die tijd ook begonnen zijn.'

BUREAUS

'Op dit moment werk ik als tolk voor notariskantoren. Ik vertaal koop- en verkoopaktes, nalatenschappen en samenlevingsovereenkomsten. Daarnaast werk ik veel voor de advocatuur. Voor die specialisatie heb ik een opleiding gevolgd. Mijn opdrachtgevers zijn bureaus als Concorde en TVCN. Concorde besteedt de opdrachten op een onsympathieke manier uit. Regelmatig vragen advocaten of ik in een bepaalde zaak wil tolken en dan zeggen ze: 'Mevrouw Tegelberg is met vakantie' en dan zetten ze er een ander op, terwijl ik gewoon thuis ben.'

FNV ZELFSTANDIGEN

'Het schijnt wel dat bureaus tegenwoordig wat meer betalen, maar aan de andere kant ligt de aansprakelijkheid in de contracten die ze ons voorleggen er niet om. De verantwoordelijkheid ligt erg bij de tolk. Dat is ook één van de redenen dat ik lid ben geworden van de FNV. Ik wil zelf mijn voorwaarden kunnen bepalen en wil dat mijn aansprakelijkheid niet verder reikt dan het tarief voor de aangenomen opdracht.'

'Mijn collega's en ik zijn het spuugzat. Er zijn in de loop der jaren heel veel belangenverenigingen opgericht. Ik ben bij heel veel aangesloten en betrokken geweest, maar uiteindelijk word je niet gehoord. Dat vind ik anders bij de FNV. Ik denk er af en toe weleens over om iets geheel anders te gaan doen. De politiek ingaan bijvoorbeeld', lacht ze. 'Ik moet alleen nog even denken over welke partij.'

ERKEND WORDEN

'We zullen door de politiek en de regering als beroepsgroep moeten worden erkend. We zijn wel zelfstandig, maar tegelijk zijn

we afhankelijk van degene voor wie we werken. We leveren geen afzonderlijke prestatie die we kunnen verkopen. Ons creatieve proces zal moeten worden erkend. Het auteursrecht voor vertalers wordt door bureaus als TVCN en Concorde ook met voeten getreden. Ze hebben vertaalprogramma's en als je voor ze wil werken, word je verplicht om met die programma's te werken. Dat betekent dat als jouw vertaling daar gebruikt wordt, de door jou vertaalde tekst direct gebruikt kan worden door een collega die daar weer een stukje aan toevoegt.'

BESCHIEDEN EN NAÏEF

Tolken en vertalers zijn volgens Lienke bescheiden mensen. 'Mischien ook wat naïef', voegt ze daar aan toe. 'Ik denk dat we heel erg toegewijd zijn aan het werk; het geld kan ons niet zoveel schelen en we zijn in dat opzicht niet commercieel. Het is ook best lastig om als tolk of vertaler niet via een bureau

'Je kunt leuk verdienen als tolk en vertaler, maar dan moet je volledig beschikbaar zijn.'

te werken. Als we rechtstreeks uit het register gehaald worden dan hebben we bureaus als Concorde en TVCN niet nodig. En dat scheelt ook in het uurtarief. En het gaat er steeds meer naar uitzien dat ze beëdigde tolken en vertalers vooral voor de civiele advocatuur en ingewikkelde zaken in gaan zetten. Daar worden veel hogere tarieven gerekend, en ook daarvoor krijgen wij die 'lousy' 50 euro. Terwijl het bureau misschien wel 110 euro declareert bij de opdrachtgever. Transparantie is er niet. En die kun je ook niet eisen, want je moet je aan de modelovereenkomst hou-

den. Ik overweeg daarom ook om maar helemaal niet meer te werken voor die bureaus. Mijn collega's denken er ook zo over, die hebben er ook geen zin meer in op deze manier.'

TARIEVEN

Er worden voor tolken en vertalers geen standaardtarieven gerekend, vertelt Lienke. 'Onder het motto van 'marktwerking' krijgen tolken Frans nu 49 euro per uur. Terwijl de tolken Duits 58 euro, de tolken Engels 54 euro en de tolken Russisch 45 per uur krijgen voor de RvR. Ze hebben gewoon alle tarieven op een hoop gegooid en kwamen uit op 46 euro per uur voor de tolken Frans. Dat vonden ze goed op één lijn liggen. Dus voor hetzelfde tolkwerk wordt anders betaald, dat is heel vreemd.'

NACHT WAKKER VOOR 3,80 EURO

'Ik werk op dit moment heel weinig voor TVCN. Ze bellen heel af en toe, 's nachts. Als de politie of de marechaussee omhoog zit. En dat terwijl ik uitdrukkelijk heb gezegd dat ik géén 24-uursdiensten draai. Want ik weet hoe dat gaat: je zit 's nachts 5 minuten aan de telefoon en vervolgens kun je niet meer slapen. En je krijgt er maar 5 minuten van die 49 euro per uur voor betaald. Dat komt neer op 3,80 euro! Daar word je niet vrolijk van. Daar heb ik geen zin in, beulen voor te weinig geld doe ik niet meer.'

ANDERE MENTALITEIT

'Er is de afgelopen 28 jaar heel veel veranderd. Tegenwoordig is het veel meer monnikenwerk. Afnemers roepen altijd: 'Je hoeft alleen maar die zin te doen', terwijl ze zich niet realiseren dat je daar een dag mee bezig bent, omdat het allemaal niet zo simpel is. Maar goed, we moeten voor onszelf opkomen. Ondersteund door de FNV levert dat hopelijk iets op, al zou het maar een mentaliteitsverandering zijn.'

LIENKE: 'Onder het motto van 'marktwerking' krijgen tolken Frans nu 49 euro per uur.'